

CUVÂNT DE ANTE Amurg în mănăstire

VIAȚA CUVIOASEI
STAREȚE TAISIA
SCRISĂ DE EA ÎNSĂȘI

ediția a doua

În românește de Anca Sârbulescu

EDITURA ILEANA / EDITURA SOPHIA

București

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte</i>	5
1. Familia și creșterea	9
2. Necazuri la școală	15
3. O chemare de la Dumnezeu	20
4. Pregătiri de viață nouă	32
5. Amăgirile lumii	40
6. În orașul Borovici	45
7. Calea spre mănăstire	50
8. Pelerinaj la Tihvin	58
9. Un ajutor de la Maica Domnului	66
10. Îndrumările părintelui Lavrentie	74
11. Spre Golgota	80
12. Încercări	83
13. Rugăciunea unei monahii	90
14. Botezul Crucii	95
15. Adusă acasă de Sfântul Alexie, omul lui Dumnezeu	102
16. Chilia mănăstirească	108
17. O ispătă grea	112
18. Calea hărăzită de Dumnezeu	124
19. Amurg în mănăstire, miez de noapte în lume	130

20. Despărțirea de părintele Lavrentie	135
21. Spovedanie întreagă	142
22. Dreptul Simeon	149
23. Catapeteasma s-a rupt	157
24. În prag de a fi stareță	160
25. Mijlocirea Împărătesei cerurilor și a Sfântului Ioan Înaintemergătorul pentru obștea din Leuşino	164
26. Minunata ridicare dintr-o boală grea săvârșită de către Arhanghelul Mihail, căpetenia oștilor cerești ..	170
27. Cea dintâi călugărire	183
28. Arătarea Maicii Domnului pe locul de zidire a bisericii noastre	185
29. În biserică cea mare	190
30. „O, Maică prealăudată”	191
31. Arătarea Arhimandritului Veniamin	193

1

FAMILIA ȘI CREȘTEREA

Părinții mei se trăgeau amândoi din familii vechi, de stirpe nobilă. Tata, pe numele său V.V. Salopiv, nobil din naștere, era moșier în provincia Novgorod, din ținutul Borovici. Mama făcea parte din familia Puškin de la Moscova. Nu-și prea amintea de părinții săi, mai bine zis nu voia să-și aducă aminte. Ori de câte ori o întrebam câte ceva despre ei, se încrunda și oculea răspunsul.

Încă din copilarie fusese luată în grija de bunicul ei, Iosif A.V., un om în vîrstă, căruia îi spunea tată. Și cu adevarat bătrânul a ocrotit-o și i-a fost ca un părinte iubitor. Acest bunic trăia singur; rămăsese văduv și era de-acum bătrân. Tot restul vieții și l-a încrinat creșterii acestui copil. Iar strădania i-a fost întregită și de cea a unei doici minunate, care și ea era o femeie în vîrstă. Când a împlinit opt ani, bunicul a dus-o pe fetiță la cea mai bună școală din Moscova acelei vremi, institutul doamnei Delsalle; la dorința lui, pe copilă a urmat-o acolo și doica, aşa încât să poată fi cât mai bine îngrijită. Nu ștui dacă aşa era obiceiul pe atunci sau dacă era doar o îngăduință aparte. În anul 1834, la vîrsta de paisprezece ani, mama a absolvit școala, primind o diplomă pe care o păstrează până astăzi. Apoi, împreună cu doica, s-a întors în casa primitoare și liniștită a bunicului, însă micuței orfane nu i-a fost dat să se bucure prea multă vreme de tihna și de căldura acestui cămin.

Din leagăn și până la mormânt, n-a avut parte de fericire. Bunicul, temător de starea sănătății sale, privea orice boala că pe-o amenințare a morții. De teamă ca orfana să nu rămână de tot singură pe lume, s-a grăbit să-i rânduiască viața – adică s-o mărite.

Din pricini necunoscute, bunicul nu a dorit ca fata să rămână la Moscova, și de aceea s-a mutat împreună cu ea și cu tot ce avea la Petersburg. Dar iată ce spune chiar mama, înfățișându-și cu propriile cuvinte soarta:

„De-abia împlinisem cincisprezece ani, încă mă mai jucam cu păpușile, când în jurul meu se și vorbea despre logodne și nunți. Bineînțeles că nimeni nu mă întreba și pe mine dacă îmi plăcea sau nu cineva. Nu știam cum stau lucrurile, eram cu totul neștiutoare într-ale căsniciei. Pe soț mi-l închipuam ca pe un fel de al doilea tată; bunicul îmi întărea și el această părere. Plin de mărinimie, mi-a făcut zestre, mi-a pus deoparte și bani. Dar zestrea cea mai neprețuită a fost scumpa mea doică, de care nu mă despărțeam niciodată; era singurul meu prieten, martorul vietii mele.

Când am dat față cu căsătoria, ce simteam pentru soț era mai mult frică decât dragoste, sentiment nemaiîncercat până atunci. Conștiința situației mele fără ieșire mă aducea în pragul disperării. Plângeam și mă tânguiam nemângâiată. Soacra, o femeie aspră și neînduplecată, care locuia împreună cu noi, mă certa și mă repezea mereu pentru aceste lacrimi, pe care i le tâlcuia bărbatului meu ca fiind semn al lipsei de dragoste pentru dânsul.

Când îl vedeam pe bunicul, abia aşteptam alinare, nădăjduind să-mi pot vărsa înaintea lui amarul. Însă, în ur-

ma pârelor ce i se aduceau împotriva mea, nu găseam la dânsul decât discursuri reci și moralizatoare.

După un an, am avut un copil. Cât timp am așteptat acest prunc, m-am mângâiat cu nădejdea că el va fi inginerul meu, care să mă aline, că îmi voi închîna întreaga viață creșterii lui. Domnul însă nu a socotit că-i drept să-mi împlinească dorința. Copilul, plăpând, nu a avut parte decât de câteva ceasuri de viață, și cât pe ce să nu fie timp de-a fi botezat. Peste doi ani, la fel s-a întâmplat. Îmi pierdusem nădejdea să-mi aflu mângâiere în copii – singura mângâiere la care mi se părea că aş putea și eu ajunge. Mă rugam adesea fierbințe lui Dumnezeu să nu mă lipsească de această bucurie, să îngăduie ca măcar un copil să trăiască. Mă rugam mai cu seamă Maiciei Domnului. Am făcut anume multe pelerinaje pe la biserici închinate ei, rugându-mă înaintea icoanelor făcătoare de minuni, vârsându-mi în fața lor înlácrimatele mele rugi, aducându-i aminte că și ea este mamă, și că trebuie să aibă milă de durerea mamelor de pe pământ care, deși păcătoase și nevrednice, nu au altă nădejde tare decât pe dânsa.

„Si Preasfânta Doamnă, nădejdea celor fără de nădejde, mi-a ascultat rugile; mi-a dăruit un prunc, o copilă pe care, drept mulțumire, am numit-o Maria.”

Chiar eu, nevrednica scriitoare a acestor rânduri, sunt acea Marie îndelung-dorită, fiica dăruită de Dumnezeu unei mame îndurerate – eu, care în călugărie am primit numele Taisia, și acum, atingând aproape vîrstă de șaizeci de ani, am ajuns să fiu stareță unei mănăstiri din pustietăți.

Nici unul dintre copiii născuți înaintea mea, sau cățiva ani după mine, n-a rămas în viață. Când aveam opt ani,

a venit pe lume un băiat, Nicolae, dar n-a trăit decât zece luni și apoi s-a dus, lăsându-ne zdrobiți de durere.

La vremea când se ruga lui Dumnezeu să-i trăiască un copil, mama a făcut, după câte mi-a povestit, multe făgăduințe. Una dintre ele a fost că se va strădui din toate puterile să sădească în inima copilului frica lui Dumnezeu, să-l deprindă să iubească pe Domnul și pe aproapele, să fie, cu alte cuvinte, un creștin adevarat. Și într-adevar s-a străduit să-și împlinească făgăduința, cu tot zelul de care a fost în stare. Din cea mai fragedă pruncie m-a luminat cu învățăturile creștinești, căutând pe potriva minții mele de copil să mă facă să le trăiesc în viața de zi cu zi. Îmi aduc până astăzi aminte de întâmplări legate de această creștere creștinească; și se poate spune că, în măsura în care se dezvoltă un copil, și-a atins pe deplin scopul.

Am mai spus că, până la opt ani, am fost singură la părinți. Tata era tot timpul la datoria sa de militar, fiind adesea plecat pe mare. O bună bucată de vreme bunica nu a mai stat cu noi, aşa că mama și cu mine am fost nedespărțite până în ziua când am intrat la pensionul de fete. Îmi cumpăra uneori o mulțime de bunătăți, să fac, chipurile, ce vreau cu ele. Apoi, totuși, mă îndemna să le însir pe mașă ca să le văd bine. Făcându-se că trece din întâmplare pe lângă mine, arăta spre masă zicând:

– Ia te uită, Mașenka, ce bogată ești tu, ce norocoasă! Ce de bunătăți mai ai! Și când te gândești că-s atâția copiii, săracii de ei, care n-au nici o bucătică de pâine! Ce-ar fi să le dai și lor din bunătățile astea? Ei au să se roage pentru tine, și să știi că rugăciunea unui copil ajunge mai repede la Dumnezeu!

Mișcată de vorbele mamei, îi dădeam înapoi toate cele căpătate; fără să se împotrivească, le lua zicând că știe ea o grămadă de copii sărmani cărora să le împartă pe toate. După câtăva vreme, mă chema și-mi dădea iar câte ceva (poate tot din aceleași sau asemănătoare) spunând:

– Vezi, ești o fetiță cu inima bună; ai împărțit tot ce aveai cu copiii săraci, și uite că Dumnezeu ți-a trimis acum și mai multe. Să-I mulțumești când te rogi! Să dai mereu aşa, și Domnul o să te iubească!

Altădată mi-a dăruit o pușculiță, în care mai căpătam câte un bănuț de argint de cinci copeici. Când ieșeam la plimbare cu doica, mama îmi amintea totdeauna:

– De ce nu-ți iezi la tine niște bănuți de-ai tăi? Dacă-ți iezi în cale vreun cerșetor și n-ai nimic să-i dai, o să plângă, și Dumnezeu o să Se supere că nu l-ai ajutat cu ceva, bietul de el.

Astfel, din fragedă pruncie mi-a insuflat o mare virtute: milostenia și dragostea de aproapele. Nu îndrăznesc să spun că sămânța aceasta a adus cine știe ce recoltă îmbelșugată, dar trebuie să recunosc, spre slava lui Dumnezeu, că uneori luam chiar din hainele de pe mine și le dam săracilor, și că oricât aș fi avut de puțin, împărțeam cu aceștia.

Mama știa și cum să-mi miște inima ca să mă obișnuiască cu rugăciunea. Bunăoară: eram cu ea la o „sărbătoare a pomului de Crăciun”; eram foarte mică, aveam cam trei ani. Mi-a plăcut tare mult petrecerea, și întorcându-ne acasă o tot rugam pe mama să fie și la noi o astfel de serbare de Crăciun. Ce credeți că mi-a spus?

– Mașenka, numai copiii care se roagă stăruitor lui Dumnezeu au parte de aşa ceva. Roagă-te și tu, și o să ai o

serbare la pomul de Crăciun. Domnul e bun. El totdeauna ne împlinește cererile și rugăciunile.

Așa îmi vorbea mereu, îndemnându-mă să mă rog.

Îmi istorisea adesea întâmplări sfinte, mai ales legate de patimile Mântuitorului. Stătea la fereastra iatacului său, cosând ceva, iar eu ascultam, ghemuită la picioarele ei pe un scaunel. La vîrsta de patru ani puteam să citesc, rar, ce-i drept, dar fără a silabisi, și cunoșteam din Sfânta Scriptură toate cele legate de viața de pe pământ a Mântuitorului, afară de pilde și de învățături. Având o memorie foarte bună, care nu m-a părăsit nici astăzi, țineam minte tot ce mi se spunea.